

Onnellisten yritysten Sipoo

Sipoon elinkeino-ohjelma 2025-2028

Sisällys

1. Alkusanat.....	2
2. Valmisteluprosessi	3
3. Sipoo nyt	3
3.1. Elinkeinorakenne ja yritysdynamiikka	4
3.2. Elinkeinopoliittisen ilmapiirin kehitys.....	6
3.3. SWOT	7
4. Toimintaympäristön muutoksen keskeisiä vaikutuksia	7
5. Yhteinen tahtotila ja kehittämisen kärjet	8
5.1. Onnelliset yritykset	9
5.2. Kasvua ja kansainvälistymistä pk-yrityksille	9
5.3. Veto- ja pitovoimaa toimintaympäristöön	9
5.4. Menestystä verkostoyhteistyöstä	10
5.5. Yritysmuuttainen kuntaorganisaatio	11
6. Toteutus ja seuranta	12

1. Alkusanat

Sipoon kunnan elinkeino-ohjelma on strateginen suunnitelma, joka ohjaa kunnan toimia elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittämiseksi vuosiksi 2025–2028. Tavoitteena on luoda elinvoimainen ja houkutteleva toimintaympäristö yrityksille, edistää työllisyyttä ja tukea paikallisen talouden kestävästä kasvusta.

Elinkeino-ohjelmassa määritellään kunnan tärkeimmät painopistealueet, toimenpiteet ja tavoitteet, joiden avulla se pyrkii parantamaan yritysten toimintaedellytyksiä ja houkuttelemaan uusia investointeja.

Vahva ja monipuolinen elinkeinotoiminta on kunnan elinvoimaisuuden tuki ja turva. Sipoon kunnan elinkeino-ohjelma 2025–2028 tukee kunnan päätöksentekoa ja luo suuntaviivat elinkeinotoiminnan kehittämiseksi ja tukemiselle tulevana vuosina. Sen avulla myös markkinoidaan Sipoon yrityksiä potentiaalisena sijoittumisalueena.

Elinkeino-ohjelma on osa kunnan strategista toimintaa. Se täydentää kunnan strategiaa ja sillä on suora yhteys kunnan talouteen. Siksi elinkeino-ohjelmassa huomioidaan tiedolla johtaminen. Elinkeino-ohjelman laadinnassa on huomioitu Suomen Yrittäjien joka toinen vuosi toteuttaman Kuntabarometrin tulokset ja Uudenmaan Yrittäjien Sipoon kunnalle myöntämän Kultaisen yrittäjälipun kriteerit.

Elinkeino-ohjelman valmistelussa on haettu yhdessä alueen yritysten ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa vastauksia erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Miten maailma on muuttunut ja miten se vaikuttaa Sipoon kunnan elinkeinorakenteeseen? Mihin suuntaan yritysilmasto on kehittynyt?
- Mikä on Sipoon kunnan visio tulevaisuudessa? Mitkä ovat keskeiset elinkeinotoimintaan liittyvät kehittämiskohteet? Minkälaiselle yritystoiminnalle pitäisi kohdistaa tonttitarjontaa?
- Mikä on Sipoon kunnan rooli elinkeinotoiminnan mahdollistajana ja uusien yritysten sijoittumisen esteiden poistajana?

Elinkeino-ohjelman mukaisen kehittämistyön onnistuminen edellyttää yritysälähtöistä, toimialarajat ylittävää toimintatapaa kunnan sisällä. Sipoon kunnassa elinkeinotoiminnan edistäminen on koko kuntaorganisaation tehtävä.

Sipoon kunnan elinkeino-ohjelma on laadittu yrittäjiä, päättäjiä ja yhteistyökumppaneita osallistaen. Suuri kiitos kaikille ohjelman laadintaan osallistuneille arvokkaasta panoksesta. Rakentava yhteistyö on avain kukoistavaan elinkeinotoimintaan.

Jukka Pietinen

Toimialajohtaja, arki ja vapaa-aika

2. Valmisteluprosessi

Elinkeino-ohjelma on valmisteltu yhteistyössä Sipoon yritysten ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Tilaisuuksista ja vuorovaikutusfoorumeista keskeisimmät olivat:

- Yritysfoorumi 1, 29.2.2024
- Kysely yrityksille ja sidosryhmille, kevät 2024
- Yritysfoorumi 2, 20.5.2024
- Yritysfoorumi 3, 16.9.2024
- Suurten yritysten haastattelukierros kesän ja syksyn 2024 aikana
- Tilannekatsaus kunnanhallitukselle 4.11.2024
- Esittely iltakoulussa 7.11.2024

Ohjelmanpoliittinen käsittely ja hyväksyminen

- Elinkeino- ja työllisyysjaosto 10.12.2024
- Maankäyttöjaosto (vastaus lausuntopyyntöön) 29.1.2025
- Elinkeino- ja työllisyysjaosto 4.2.2025
- Kunnanhallitus x.x.2025
- Kunnanvaltuusto x.x.2025

3. Sipoo nyt

Sipoo on kasvava, pääkaupunkiseutuun rajautuva lähes 23 000 asukkaan kunta metropolialueella. Sijainti Helsinki-Vantaan lentokentän ja satamien läheisyydessä on keskeinen vahvuus, jolle on hyvä rakentaa. Pääkaupunkiseudun suuret ihmismäärät ovat Sipoon ulottuvilla. Asukkaita pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa) on noin 1,2 miljoonaa ja muissa Sipoota ympäröivissä kunnissa yhteensä 200 000.

Kuva 1: Sipoon sijainti Uudellamaalla

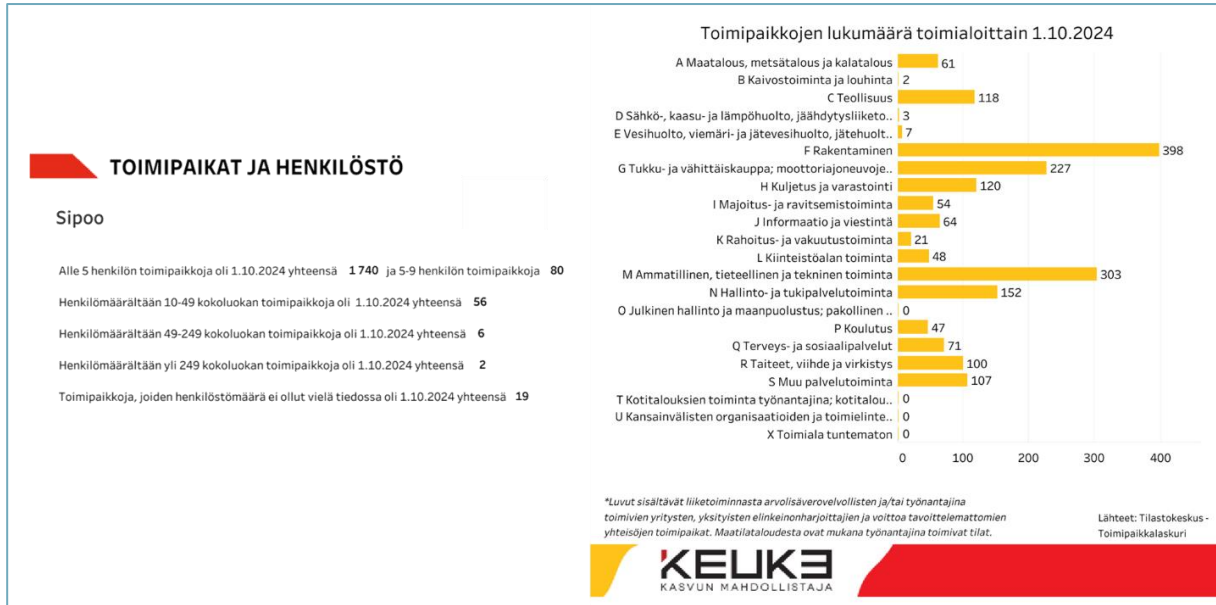
Sipoo on kasvukunta. Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:n vuonna 2024 laatiman väestöennusteen mukaan Sipoo kasvaa vuoteen 2040 mennessä jopa enemmän kuin Tilastokeskus on ennustanut. Sipoon suhteellinen kasvu on voimakkainta kaikista KUUMA-alueen kunnista (kymmenen pääkaupunkiseudun kehyskuntaa).

MDI:n ennuste arvioi Sipoon asukasmääräksi vuonna 2040 yhteensä noin 26 570 asukasta. Asukkaiden määrä kasvaa siten yli 5 900 asukkaalla, mikä merkitsee 28,6 prosentin kasvua. Väestönkasvua Sipooseen odotetaan muualta Suomesta, etenkin pääkaupunkiseudulta. MDI arvioi Sipoon muuttovetovoiman vahvistuvan tulevina vuosina.

Vuositason vaihtelut Sipoon väestönkasvussa voivat olla erittäin suuria. Muuttoliikkeen vaihtelut riippuvat osin kaavoituksesta ja ovat hyvin riippuvaisia myös pääkaupunkiseudun kehityksestä.

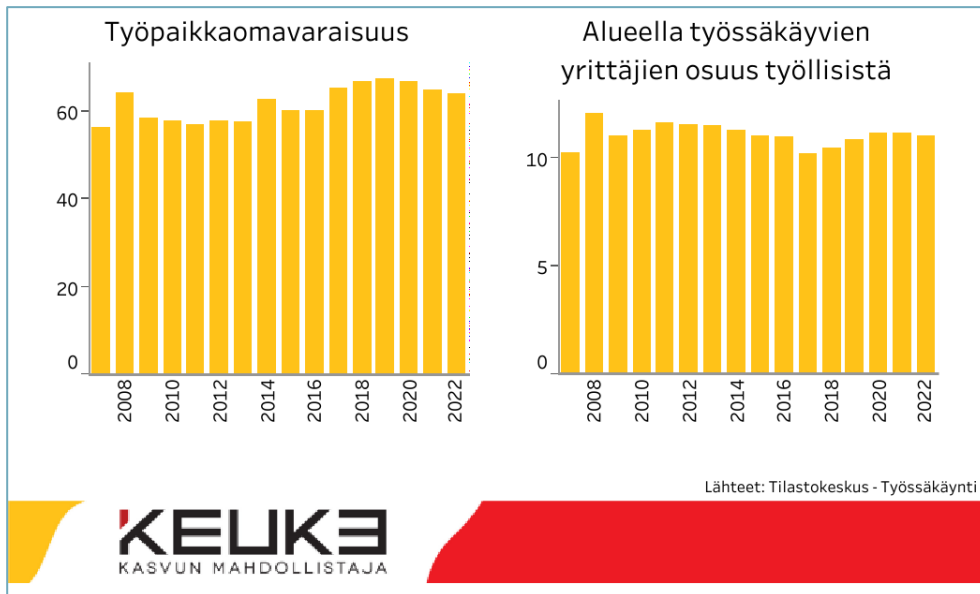
3.1. Elinkeinorakenne ja yritysdynamiikka

Sipoon yrityskehitys on pienyritysvaltainen. Suurin osa Sipoon toimipaikoista on alle 5 henkilön yrityksissä, joita oli lokakuun 2024 lopulla yhteensä 1 740. Toimialarakenteessa korostuu rakennusalan yritysten merkittävä osuus.

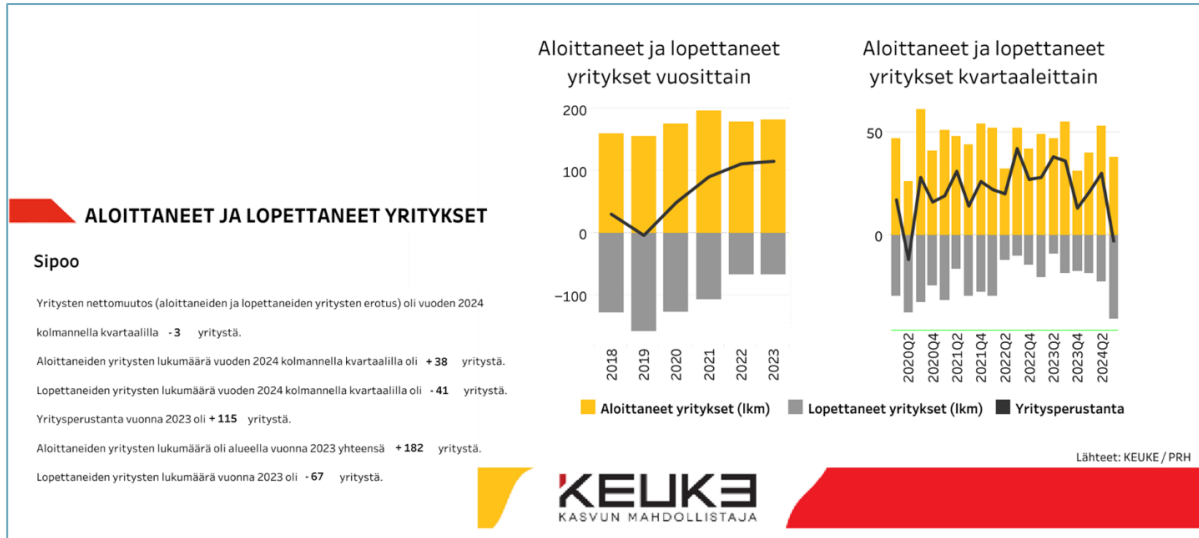
Kuva 2: Sipoon yritysten toimipaikat ja toimialarakenne (Lähde: Keuke)

Sipoon työpaikkaomavaraisuus eli alueella työssäkäyvien ja asuvan työvoiman määrän välinen suhde oli vuonna 2022 64,1. Alueella työssäkäyvien yrittäjien osuus työllisistä oli vastaavasti 11 %, ja työssäkäyvien yrittäjien määrä 1200.

Kuva 3: Sipoon työpaikkaomavaraisuus (Lähde: Keuke)

Seuraavassa kuvassa tarkastellaan Sipoon aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrää vuosittain ja kvartaaleittain.

Kuva 4: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset Sipoossa (Lähde: Keuke)

3.2. Elinkeinopoliittisen ilmapiirin kehitys

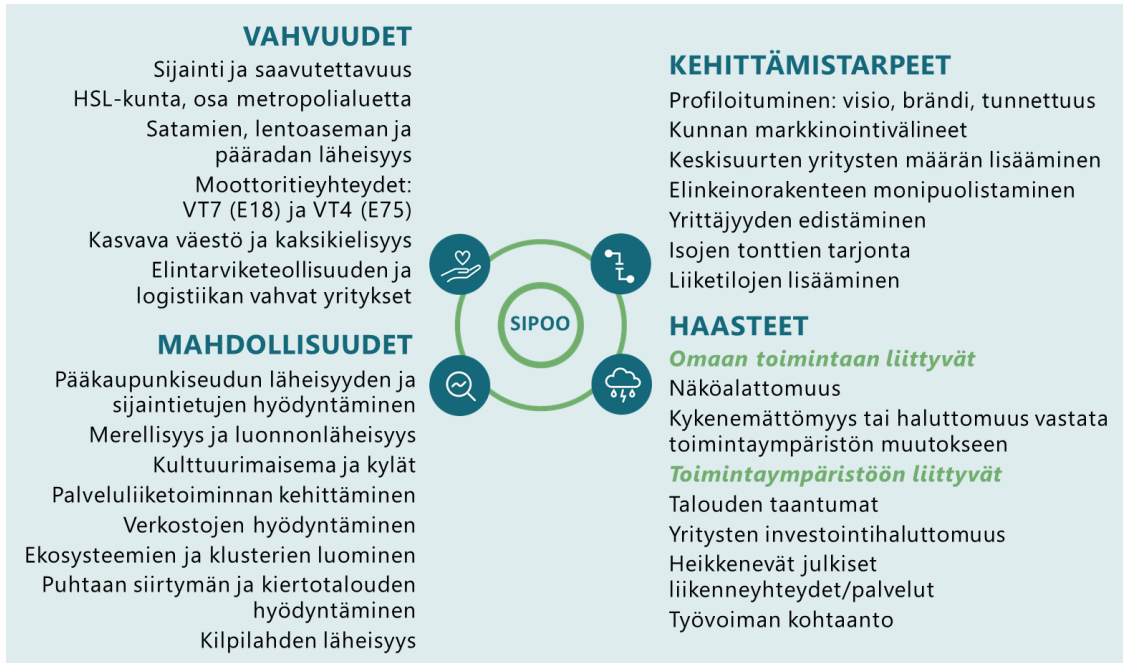
Suomen Yrittäjien Kuntabarometri-kyselyllä kartoitetaan joka toinen vuosi kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa valtakunnallisesti, alueellisesti ja kuntakohtaisesti. Sipoon keskiarvot laskivat kaikilla osa-alueilla vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2020, mutta vuonna 2024 barometrin tulokset kääntyivät ylöspäin. Kyselyyn vastanneiden yritysten määrä on alhainen, joten jatkossa on tärkeää, että entistä useammat yritykset saadaan vastaamaan siihen.

SUOMEN YRITTÄJIEN KUNTABAROMETRI asteikko 1–5, 1=erittäin huono, 5=erittäin hyvä						
Kokonaisarvosanat	SIPOO 2024 (N=27)	SIPOO 2022 (N=26)	SIPOO 2020 (N=36)	Uusimaa, keski-arvo 2024	Uusimaa, korkein 2024	Valtakunnallinen keskiarvo 2024
Elinkeinopolitiikan onnistuminen	2,78	2,48	3,21	2,93	Pukkila 3,77 (N=25)	3,17
Elinkeinopolitiikan 6 osa-alueita:						
Kunnan päätöksenteon yrityslähtöisyys	3,23	2,42	3,29	3,19	Inkoo 4 (N=12)	3,22
Elinkeinopolitiikan asema kunnassa	2,85	2,40	3,26	2,98	Myrskylä 4 (N=11)	3,18
Yrityspalvelut	3,08	2,64	3,03	3,15	Mäntsälä (N=18)	3,38
Kunnan hankintapolitiikka	2,88	2,47	2,92	2,84	Pukkila 3,86 (N=25)	3
Infrastruktuuri	2,92	2,24	2,89	3,06	Inkoo 3,58 (N=12)	3,26
Koulutus ja osaaminen	3,32	2,54	2,84	3,27	Myrskylä 4 (N=11)	3,44

Kuva 5. Yhteenveto Sipoon, Uudenmaan ja koko maan arvosanoista Suomen Yrittäjien kuntabarometrissa 2024

3.3. SWOT-analyysi

Sipoon elinkeino-ohjelman SWOT-analyysi rakentuu yhdessä toimijoiden kanssa tunnistetuille vahvuuksille, mahdollisuuksille, kehittämistarpeille ja haasteille. Haasteet liittyvät sekä kunnan omaan toimintaan että toimintaympäristöön.

Kuva 6: Sipoon SWOT – uhkista mahdollisuuksiin

4. Toimintaympäristön muutoksen keskeisiä vaikutuksia

- Ilmastonmuutos ja luontokato vaikuttavat kaikkeen ympärillämme. Kiireellisiä toimia tarvitaan sekä yrityksissä että näiden toimintaympäristössä.
 - Energiamurros, puhdas siirtymä ja kiertotalous tarjoavat yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
 - Elinkeino-ohjelmalla on linkitys myös Sipoon ilmastosuunnitelmaan.
- Kestävyys on kilpailuetu. Siksi on järkevää tavoitella kestävä ja vastuullista yritystoimintaa.
- Yritysten liiketoimintamallit ovat muutoksessa. Tarvitaan uutta ajattelua tontti- ja toimitilaratkaisujen tarjontaan ja niihin liittyviin rahoitusratkaisuihin.
- Teollisuuspuistojen merkitys kasvun ajureina ja puhtaassa siirtymässä korostuu uudessa kansallisessa teollisuuspoliittisessa strategiassa. Mitä Sipoossa voidaan tehdä teollisten keskittymien ja ekosysteemien syntymisen tukemiseksi?

5. Yhteinen tahtotila ja kehittämisen kärjet

Elinkeino-ohjelman valmistelun aikana muodostettu tahtotila rakentuu seuraavista elementeistä:

- Sipoossa on Suomen onnellisimmat pk-yritykset.
 - Kunnan näkyvät panostukset tukevat sipoolaista yritystoimintaa.
- Sipoo erottuu positiivisesti kovenevassa kilpailuympäristössä.
 - Sipooseen sijoittuu uusia tuotannollisia ja palveluyrityksiä, jotka työllistävät etenkin sipolaisia.
- Sipoolaiset yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät.
 - Tietopohjainen toiminta sekä Keuke- ja KUUMA-yhteistyö antavat vahvan tuen yritysten kasvulle ja kansainvälistymiselle.
- Yhteistyö eri toimijoiden välillä kukoistaa.
 - Toimialojen sujuvat prosessit edistävät elinkeinotoimintaa.
 - Elinkeinopalveluiden aktiivinen verkostoyhteistyö vahvistaa yritysten osaamista.
 - Luodaan tietopohjainen polku tahtotilasta tavoitteisiin, keinoihin ja mittareihin

Tahtotilan käytännön toteutusta varten on valittu viisi kehittämisen kärkeä, joista kullakin on omat osatavoitteensa, keinonsa ja mittarinsa.

Kuva 7: Sipoon elinkeino-ohjelman viisi kärkeä

5.1. Onnelliset yritykset

Tavoite: Sipoo erottuu muista kunnista yritysten onnellisuudella ja hyvinvoinnilla.

Merkitys: Hyvinvoivat ja menestyvät yritykset ja yrittäjät varmistavat Sipoon menestymisen.

Keinot:

- Sipoo tarjoaa laadukkaat ja monipuoliset tukipalvelut yrityksille.
- Palvelujen muokkaaminen yritysten tarpeiden mukaan.
- Kunnan tarjoamat hyvinvointia ja osaamista edistävät palvelut yritysten käytössä.
- Yrittäjien keskinäisen verkostoitumisen tukeminen.
- Yrittäjyyttä tukevan palvelupolun rakentaminen.

Mittarit:

- Suomen Yrittäjien kuntabarometri.
- Keuken palvelujen käyttö ja niistä saatu palaute.

5.2. Kasvua ja kansainvälistymistä pk-yrityksille

Tavoite: Työllistävien pk-yritysten määrä kasvaa ja liiketoiminta kansainvälistyy.

Merkitys: Yritysten kasvu ja kansainvälistyminen luo kuntaan elinvoimaa.

Keinot:

- Kasvun mahdollistaminen sisäisellä ja ulkoisella verkostoyhteistyöllä.
- Yritysten avustaminen kansainvälistymistä tukevien palvelujen löytämisessä.
- Sipoo-konsernin koulutus- ja osaamispalvelut yritysten käytössä.
- Keuken palvelujen hyödyntäminen.

Mittarit:

- Palvelujen käyttö.

5.3. Veto- ja pitovoimaa toimintaympäristöön

Tavoite: Hyvillä ja yksilöllisillä sijoittumisvaihtoehdoilla varmistetaan yritysten onnistunut asettautuminen Sipooseen ja luodaan edellytykset menestyväälle yritystoiminnalle.

Merkitys: Monipuolinen elinkeinorakenne vahvistaa ja vakauttaa Sipoon elinvoimaa.

Keinot:

- Monipuolinen yritystonttien ja asumisvaihtoehtojen tarjonta.
- Liike- ja toimistotilojen varaaminen keskeisille paikoille myös pienyrityksille.
- Sujuvat neuvonta-, luvitus- ja sijoittumispalvelut.

- Kunnan ja yrityksen rakentavalla yhteistyöllä varmistetaan sijoittumisen ja asettumisen onnistumisen edellytykset.
- Alueiden ennakoiva varaaminen teollisten keskittymien rakentumiselle ja liiketoimille.
- Aktiivinen markkinointi ja investointien houkuttelu.
- Yhteistyö koulutuksen järjestäjien kanssa osaavan työvoiman varmistamiseksi.
- Hyvien liikenneyhteyksien, joukkoliikenteen ja tietoliikenteen varmistaminen.

Mittarit:

- Suomen Yrittäjien kuntabarometri.
- Toimialarakenteen muutos.
- Keuken vuosittaiset tilastot yritysten määrästä (poistuneet / uudet).

5.4. Menestystä verkostoyhteistyöstä

Tavoite: Kunnan elinkeinopalveluiden verkostojen resurssit ja osaaminen ovat yritysten käytössä. Yritys saa käyttöönsä tarvitsemansa palvelut (Sipoon elinkeinopalvelut, Keuke, Keuda, Keravan ja Sipoon työllisyysalue).

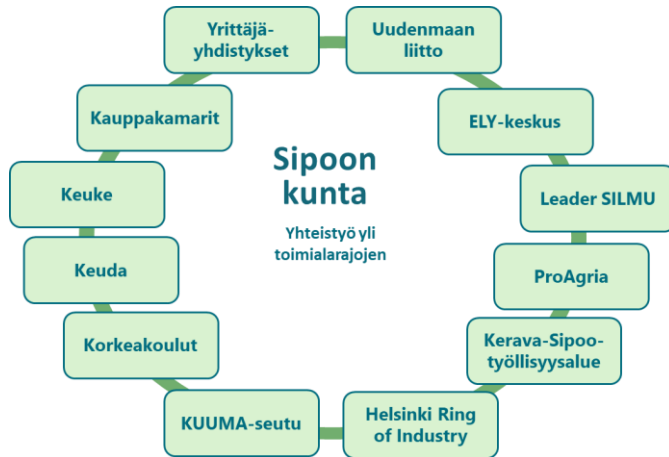
Merkitys: Palvelut tuottavat yrityksille lisäarvoa ja vahvistavat kunnan elinvoimaa.

Keinot:

- Elinkeinopalveluiden ja TE-palveluiden yhteistyön toimintamallin rakentaminen ja kehittäminen.
- Työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointi.
- Liiketoimintaekosysteemien ja klusteriyhteistyön mahdollisuuksien tunnistaminen ja aktivointi.
- Aktiivinen toiminta verkostoissa ja yhteistyön vahvistaminen keskeisten kumppanien ja sidosryhmien kanssa: Keuke, Keuda, korkeakoulut, KUUMA-kunnat, Helsinki Ring of Industry, Keravan ja Sipoon työllisyysalue, Sipoon / Uudenmaan / Suomen yrittäjähdistykset, kauppakamarit, ELY-keskus, Uudenmaan liitto.

Mittarit:

- Operatiivisen verkostoyhteistyön laadullinen arviointi.

Kuva 8: Keskeiset kumppanuudet elinkeino-ohjelman toteutuksessa

5.5. Yritysmuuntoinen kuntaorganisaatio

Tavoite: Koko kuntaorganisaatio toimii yritys- ja yrittäjyysmuuntoisesti.

Merkitys: Toimialarajat ylittävä yhteistyö ohjaa keskittymään strategisesti oikeisiin toimenpiteisiin.

Keinot:

- Toimialojen ja elinkeinotoiminnan yhdyspintojen toimivuuden varmistaminen.
- Toimialojen tiivis yhteistyö yritysten ja investointien houkuttelussa.
- Yhden luukun periaate yritysten yhteydenotoille.
- Yritysvaikutusten arviointi huomioidaan suunnittelussa, päätöksenteossa ja hankinnoissa.
- Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen varhaiskasvatuksesta lähtien eri ikäryhmille.
- Kestävyys- ja ilmastotavoitteiden toteuttamisella tuetaan yrityksiä puhtaassa siirtymässä ja kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntämisessä.

Mittarit:

- Suomen Yrittäjien kuntabarometri.

6. Toteutus ja seuranta

- Tavoitteiden toteutuminen edellyttää riittävää resursointia ja kunnan kaikkien toimialojen välistä saumatonta yhteistyötä.
- Kunnanhallitus ja sen alainen jaosto koordinoivat elinkeino-ohjelman ja siihen liittyvien toimenpidesuunnitelmien toteutusta ja toiminnan arviointia.
- Elinkeino-ohjelman toteutumisesta raportoidaan toimielimille annettavissa tilannekatsauksissa. Elinkeino-ohjelman toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksissä.
- Elinkeino-ohjelman toteutusta varten laaditaan erilliset kehittämissuunnitelmat.
- Sipoon kunta kehittää tiedolla johtamisen prosesseja. Elinkeino-ohjelmaan liittyvien mittareiden kehitystä seurataan ja niiden toteutumista arvioidaan vuosittain.